

Investeringsstrategie- en reglement

van het Energiefonds Den Haag (ED)
2018 - 2024

Vastgesteld door het Investeringscomité d.d. 5 juli 2018

Gebaseerd op ondermeer de laatste Investeringsstrategie van de Vennootschap voor de Programmaperiode 2013 – 2015, de uitkomsten van Ex Ante assessment(s), de EU (structuurfonds)regelgeving, het Operationeel Programma Kansen voor West II (2014-2020), het Haags Uitvoeringsprogramma 2014 - 2020, de Overeenkomst van Vennootschap en de Staatssteunnotificatie SA.34660 (2012/N).

ED investeert in uw toekomst.

Mede mogelijk gemaakt door het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling van de Europese Unie en bestuurd door SVn.

1. Investeringsstrategie

Op grond van artikel 17.3 onder b. van de Overeenkomst van Vennootschap van het Energiefonds Den Haag (ED) C.V. is de oorspronkelijk vastgestelde en vigerende Investeringsstrategie d.d. 6 februari 2015 aangepast door het Investeringscomité in haar vergadering van 5 juli 2018. De nieuwe integrale tekst van de Investeringsstrategie- en het regelement luidt als volgt.

1.1 Inleiding

Het Energiefonds Den Haag (ED) C.V. (hierna: 'fonds') is een fonds met een maatschappelijke doelstelling. Het fonds is op 14 november 2013 opgericht. Het doel is om binnen de kaders van de Investeringsstrategie financiële middelen voor het fonds te verkrijgen en revolverend uit te zetten in projecten. Het fonds richt zich daarbij op investeringen in energie(transitie)projecten, die bijdragen aan duurzame stedelijke ontwikkeling. Het fonds maakt daarbij gebruik van Financieringsinstrumenten binnen de kaders van de in deze Investeringsstrategie genoemde beleidsprogramma's. Op die manier draagt het fonds bij aan de verwezenlijking van een of meer specifieke maatschappelijke doelstelling(en).

Financieringsinstrumenten worden ingezet om investeringen te steunen die naar verwachting financieel levensvatbaar zijn en onvoldoende door de markt worden gefinancierd. Bij de toepassing van de bepalingen van titel IV van de EU Verordening 1303/2013 voldoen de Managementautoriteit, de instanties die de fondsen van fondsen uitvoeren en de instantie(s) die financieringsinstrumenten uitvoeren, aan het toepasselijke recht in het bijzonder met betrekking tot Staatssteun en overheidsopdrachten.

Het fonds faciliteert investeringen in stedelijke projecten die vanuit conventionele, commerciële financiering op het moment van aanvraag niet (of niet volledig) kunnen worden ondersteund ('marktfalen'), maar die wel een duidelijke commerciële ratio, een intern rendementsniveau en een grote maatschappelijke baat hebben. Het fonds kan deze investeringen ondersteunen met financieringsinstrumenten in de vorm van: leningen, garanties en participaties.

Ondermeer uit een tussentijdse evaluatie¹ is gebleken dat het fonds met 'maatwerk-financieringen' een belangrijke positief financieel en maatschappelijk rendement heeft kunnen realiseren. Uit een Ex-Ante onderzoek² is komen vast te staan dat regionale doelstellingen niet worden gehaald. Hieraan ligt marktfalen ten grondslag. Dat komt ondermeer doordat businesscases door de markt (nog) te risicovol worden bevonden en/of dat er (nog) onvoldoende inkomsten worden gegenereerd om de kosten te kunnen dekken. Daarbij wordt onvoldoende rekening gehouden met de negatieve maatschappelijke gevolgen (onder meer CO2 uitstoot) van traditionele energieproductie, en –consumptie. De maatschappelijke baten van warmte projecten komen in feite onvoldoende tot uitdrukking in de

¹ Evaluatie JESSICA-pilot Den Haag (Stichting HEID, april 2015).

² Ex-Ante assessment voor het Warmtefonds Provincie Zuid-Holland, gemeente Rotterdam en gemeente Den Haag (PWC, 2015).

ED investeert in uw toekomst.

Mede mogelijk gemaakt door het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling van de Europese Unie en bestuurd door SVn.

business cases van deze projecten. Om in dit marktfaalen te voorzien, is het vanuit deze analyse opportuun Financieringsinstrumenten in te zetten in die energie(transitie)projecten die bijdragen aan duurzame stedelijke ontwikkelingen waar de markt faalt.

Bij de uitwerking van dit voornemen is door partijen geconcludeerd dat via de bestaande fondsen in Den Haag (ED) en Rotterdam (SOFIE), de middelen sneller en meer adequaat kunnen worden uitgezet dan via een gezamenlijk nieuw op te richten revolverend fonds. Dit heeft ertoe geleid dat de provincie Zuid-Holland haar EFRO-middelen, inclusief de cofinanciering van het Rijk, door middel van subsidies aan het Energiefonds Den Haag (ED) en het StadshavensontwikkelingsFonds voor Innovatie en Economie (SOFIE) van Rotterdam zal inzetten. Het bestedingsdoel van het provinciale deel van de Kansen voor West II 'low carbon' middelen is vastgelegd in een Investeringskader³. Deze middelen kunnen zowel in relatie tot vraag- als ten aanzien van aanbodgerichte duurzame warmteprojecten worden aangewend. Als geografische scope geldt de gehele provincie Zuid-Holland.

Den Haag richt zich bij het streven om de economie koolstofarmer te maken vooral op de gebouwde omgeving. De gebouwde omgeving is verantwoordelijk voor ongeveer 80% van het energiegebruik in de stad. Met betrekking tot het energieaanbod zet Den Haag in op de ontwikkeling van alternatieven voor koolstofenergie. Dit zijn meer duurzame vormen van energie, bijvoorbeeld: duurzame warmte (Warmte-Koude-Opslag en geothermie), windenergie, biomassa of het gebruik van restwarmte.

Ondanks de verschillende initiatieven moet worden geconstateerd dat de gewenste verduurzaming in de energie- en warmtevoorziening relatief moeizaam tot stand komt. Het Energiefonds Den Haag speelt een belangrijke rol om deze financiering haalbaar te maken. Met het Energiefonds Den Haag wordt op dit moment voor een deel tegemoet gekomen aan het geconstateerde marktfaalen. De 'Ex-ante assessment Warmtefonds Zuid-Holland' (deel I, Market assessment)⁴ kent een technische focus op warmte⁵.

1.2 ED Fase I en ED Fase II

Deze Investeringsstrategie maakt op onderdelen onderscheid (of brengt nuanceringen aan) tussen middelen uit Fase I en Fase II. Hiermee wordt het volgende bedoeld:

- Fase I bestrijkt globaal de periode vanaf de oprichting van het fonds in 2013 tot en met de einddatum van de uitzettingsperiode voor die middelen op 30 juni 2016. In deze periode heeft het fonds de toenmalig ingebrachte fondsmiddelen - binnen de daarvoor geldende kaders en investeringsstrategie - volledig geïnvesteerd. Het fonds kan de op deze investeringen ontvangen rente- en aflossingen opnieuw voor investeringen inzetten binnen de kaders van

³ Investeringskader voor de inzet van EFRO middelen low carbon warmte Kansen voor West 2014-2020' (juni 2017).

⁴ Ex ante assessment Warmtefonds Zuid-Holland, PWC, augustus 2015.

⁵ Projecten die alleen betrekking hebben op PV-zonnecellen vallen hier buiten. Hier zijn al veel regelingen voor beschikbaar. Projecten waarin warmtevoorziening en PV worden gecombineerd kunnen wel gerekend worden tot hernieuwbare warmte en restwarmte.

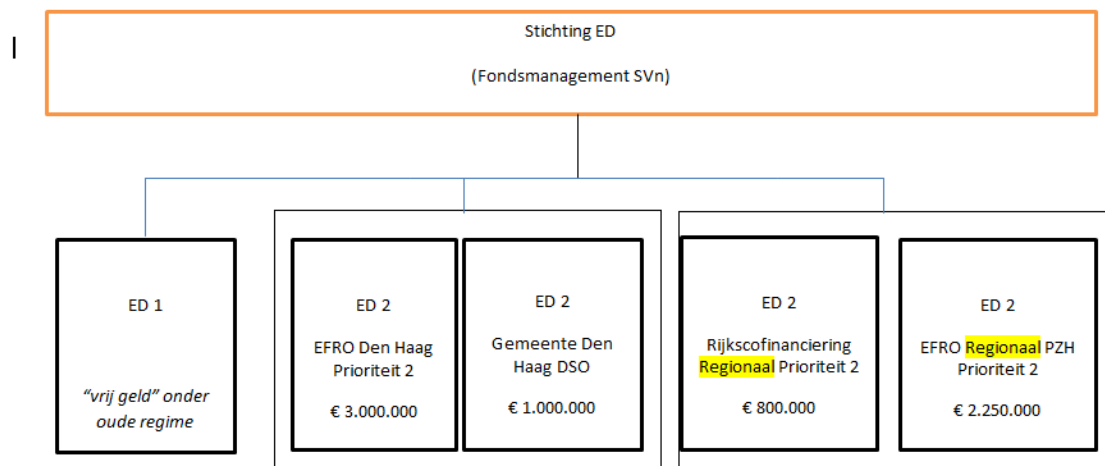
ED investeert in uw toekomst.

Mede mogelijk gemaakt door het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling van de Europese Unie en bestuurd door SVn.

deze Investeringsstrategie met dien verstande dat bij het (opnieuw) uitzetten van de revolverende middelen uit Fase I de geografische reikwijdte is beperkt tot de gemeentegrenzen van Den Haag;

- Fase II gaat over de periode daarna. In Fase II investeert het fonds de additionele fondsmiddelen die vanaf medio 2018 in tranches beschikbaar zijn/worden gesteld, eventueel aangevuld met (her)investeringen van revolverende middelen uit Fase I, binnen de criteria uit deze Investeringsstrategie en het onderliggende Investeringsreglement.

Schematisch- en qua allocatie van de Programmamiddelen, ziet de verdeling van Fase I (aangeduid met ED 1) en Fase II (aangeduid met ED 2) er als volgt uit. Daarbij wordt opgemerkt dat er sprake is van één fonds, weliswaar met een administratieve verdeling van de onderliggende financiële middelen⁶:

1.2.1 Fase I

Vrij geld, afkomstig uit de terugbetaling van rente en aflossing van financieringen uit Fase I, blijft beschikbaar binnen de kaders van deze Investeringsstrategie met dien verstande dat de geografische reikwijdte is beperkt tot de gemeentegrenzen van Den Haag en deze middelen ook kunnen worden ingezet voor ('stand alone') Zon-PV projecten.

1.2.2 Fase II

De nieuwe gelden worden in het fonds onderverdeeld in:

1. De middelen vanuit het provinciale budget Kansen voor West 2014-2020 hebben de gehele provincie Zuid-Holland als doelbereik, zowel bij initiële als revolverende inzet. In het bovenstaande schema zijn deze middelen aangeduid met de term "Regionaal"

⁶ Conform de beleidsregel van Operationeel Programma Kansen voor West II, artikel 1.5 bedraagt de programmasubsidie maximaal 40%.

ED investeert in uw toekomst.

Mede mogelijk gemaakt door het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling van de Europese Unie en bestuurd door SVn.

2. De middelen vanuit het Haags Uitvoeringsprogramma Kansen voor West 2014-2020 zijn voorbehouden aan projecten binnen – of direct grenzend aan - de gemeentegrens van Den Haag.

1.3 ED Regionaal en ED Den Haag

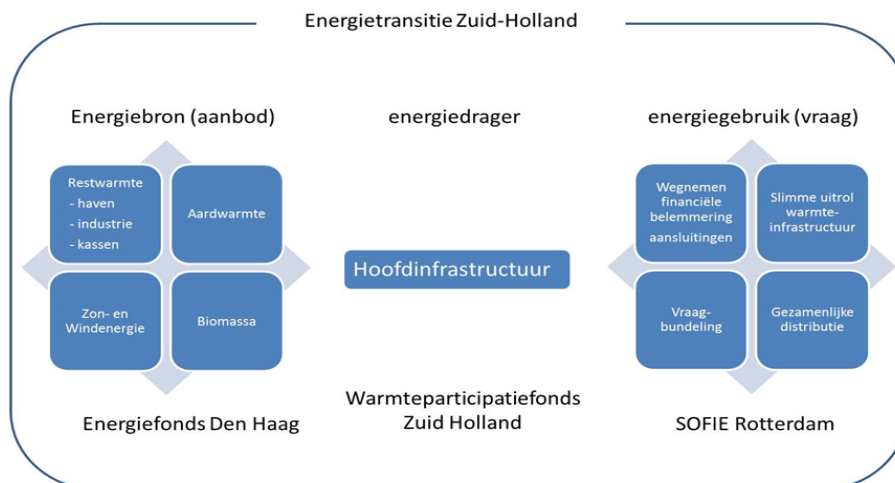
Voor aanvragers speelt er geen geografisch onderscheid. Het fonds kent één gezicht naar de markt. Om te borgen dat de provinciale middelen beschikbaar zijn voor het gehele Zuid-Hollandse grondgebied worden de aanvragen uit de gemeenten Den Haag en Rotterdam gedekt uit de Haagse en Rotterdamse fondsen. Pas op het moment dat deze middelen zijn uitgeput, worden de Zuid-Hollandse middelen ook aangewend voor het Rotterdamse en Haagse grondgebied. De Zuid-Hollandse middelen zijn in de periode tot dit moment beschikbaar voor projecten buiten de grondgebieden van Rotterdam en Den Haag.

1.3.1 Regionaal

Gemeente Den Haag, gemeente Rotterdam en de Provincie Zuid-Holland willen regionaal langs de Prioritaire As 2 (Koolstofarme Economie) hun gezamenlijke ambities vormgeven door intensiever samen te werken. Daarvoor worden Financieringsinstrumenten in de markt gezet vanuit elk van de drie fondsen: het Energiefonds Den Haag (ED), het warmteparticipatiefonds (WPF) Zuid-Holland en het Stadshavens Ontwikkelingsfonds voor Innovatie en Economie te Rotterdam (SOFIE).

In hoofdlijnen is de onderverdeling als volgt:

- ED zal zich richten op Zuid-Hollandse initiatieven die investeren in energiebronnen (aanbod);
- WPF richt zich op de energiedragers (hoofdinfrastructuur) in de Provincie Zuid-Holland; en
- SOFIE richt zich op Zuid-Hollandse initiatieven op gebied van energiegebruik (vraag).

ED investeert in uw toekomst.

Mede mogelijk gemaakt door het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling van de Europese Unie en bestuurd door SVn.

De aanvragen die betrekking hebben op de vraagzijde verlopen via het SOFIE en die voor de aanbodzijde via het fonds ED. Het fonds (ED) beoogt door de gezamenlijke indiening van de projectplannen met het StadshavensOntwikkelingsFonds voor Innovatie en Economie (SOFIE) CV een flexibele inzet te bewerkstelligen van de middelen over de vraag- en aanbodzijde.

Hoe de verdeling van provinciale middelen zich zal ontwikkelen, laat zich niet voorspellen. Vandaar dat in samenspraak met de Provincie Zuid-Holland is afgestemd om overcommitting van de provinciaal gelabelde gelden tot 60% voor één van de beide richtingen te kunnen gaan inzetten. In die afstemming en het bewaken van de spreiding tussen aanbod- en vraag-gerelateerde projecten neemt de Fondsmanager de regie.

Het Energiefonds Den Haag wil als revolverend investeringsfonds een financiële impuls geven aan energie(transitie)projecten die:

- een belangrijke bijdrage te leveren aan het realiseren van de CO2 reductiedoelstellingen van Den Haag en Zuid-Holland, nu en in de nabije toekomst;
- een schaalomvang creëren waarmee (naar verwachting) private participatie aan het fondskapitaal kan worden gerealiseerd; en
- meer specifiek subcommerciële projecten financieren in Den Haag en Zuid-Holland die zijn gericht op het stimuleren van investeringen in de aanbodzijde van hernieuwbare warmte en restwarmteprojecten, al dan niet verbonden met een warmtetransportnet.

De te financieren projecten zullen inhoudelijk moeten voldoen aan de volgende uitgangspunten:

- de investeringen dienen aan te sluiten op het energiebeleid van de gemeente Den Haag en de provincie Zuid-Holland⁷. De focus van de investeringen komt vooral te liggen op de aanbodzijde van hernieuwbare warmte en restwarmteprojecten (al dan niet verbonden met een warmtetransportnet)⁸;
- de focus van de investeringen komt vooral te liggen op de aanbodzijde van hernieuwbare warmte en restwarmteprojecten (al dan niet verbonden met een warmtetransportnet);
- op het gebied van energieaanbod wordt ingezet op de ontwikkeling van alternatieven voor koolstofenergie. Meer in het bijzonder duurzame warmte (warmteopslag, geothermie, warmte uit verbranding van biomassa) en het gebruik van restwarmte. Het gaat daarbij overigens niet alleen om de energie zelf, maar ook om het transport ervan met warmte- en koude netten. Ook zijn investeringen mogelijk in innovatieve warmte-koude opslag, waarbij het steeds moet gaan om projecten die zijn gebaseerd op bewezen technologie.

⁷ Waaronder de provinciale Energie agenda 2016 – 2020 – 2050 'Watt anders'.

⁸ Projecten die zich richten op het aansluiten van de aanbodzijde van warmte en koude (de "leveranciers" inclusief het distributienet) worden doorgeleid naar ED. Voor ED wordt een separate subsidieaanvraag ingediend. De fondsmanager bekijkt vooral het vertrekpunt/de optiek van een businesscase. Dat kan enerzijds vanuit de warmteproductiekant, waarbij een businesscase productie, distributienetten en levering kan omvatten. Dit soort projecten wordt vooral in Den Haag en het Haaglandengebied verwacht. In Rotterdam worden vooral aanvragen verwacht die als optiek de vraagzijde hebben.

ED investeert in uw toekomst.

Mede mogelijk gemaakt door het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling van de Europese Unie en bestuurd door SVn.

Er is aansluiting tussen de investeringsstrategie van het Energiefonds Den Haag en het Warmteparticipatiefonds⁹. Businesscases die aansluiten bij beide Investeringsstrategieën dienen eerst gebruik maken van het Energiefonds Den Haag, met de optie om ook deels (of volledig bij uitputting van ED) gebruik te maken van het Warmteparticipatiefonds Zuid-Holland.

1.4 Outputindicatoren / Maatschappelijk Rendement (ERR)

Het fonds streeft naar het behalen van de onderstaande 'Outputindicatoren' per 31 december 2023. Het Maatschappelijk Rendement van het fonds (External Rate of Return, ERR) wordt ondermeer beoordeeld aan de hand van de hierna volgende criteria.

Binnen de prioritaire as 2 Koolstofarme Economie van het programma Kansen voor West II zijn enkele outputindicatoren gedefinieerd waar het Programma op inzet. Voor de raming van de outputindicatoren maken we gebruik van ervaringscijfers uit Fase I (2013-2016).

Voor verschillende soorten duurzame energieopwekking hebben we op die manier concrete en vergelijkbare cijfers beschikbaar.

type investering	Vermogen (MWth)	tonnen CO2 reductie p/jaar	Afname gasgebruik (in miljoenen m3)
geothermie	12,4	22.925	12,3
pv installatie	2,1	1.238	0,2
windenergie	2,5	322	-
triple solar dak	-	20	-

Resultaten pilotproject ED 2013-2016

De inzet van Fase II middelen in het Energiefonds ED draagt bij aan het realiseren van de volgende Outputindicatoren:

⁹ De doelstelling van de provinciale inzet van haar eigen warmtemiddelen richt zich voornamelijk op de realisatie van de schaa sprong in de warmtemarkt, het realiseren van een open netwerksysteem en de aanleg en verbetering van de infrastructuur.

ED investeert in uw toekomst.

Mede mogelijk gemaakt door het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling van de Europese Unie en bestuurd door SVn.

ID	Indicator	Eenheid	Streefwaarde Energiefonds	Toelichting
CO03	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat andere financiële steun dan subsidie ontvangt	Aantal	7	Op basis van een verwachte gemiddelde financiering uit het fonds van 1 miljoen per project verwachten we in totaal 7 ondernemingen te kunnen ondersteunen
CO30	Hernieuwbare energiebronnen: Extra capaciteit van hernieuwbare energieproductie	MW	45	We verwachten dat ongeveer 60% van het fondskapitaal zal worden geïnvesteerd in geothermie- en of biomassa installaties. Dat zijn zo'n 4 hernieuwbare energiebronnen die ieder minimaal 10 MW (voorzichtige schatting) capaciteit leveren. Daarnaast zullen er ook kleinere initiatieven worden additionele capaciteit leveren.
2d	Aantal leningen en garanties gericht op het wegnemen van financieringsobstakels op het gebied van hernieuwbare energie	Aantal	7	Op basis van een verwachte gemiddelde financiering uit het fonds van 1 miljoen per project verwachten we in totaal 7 ondernemingen te kunnen ondersteunen

1.5 Revolverendheid en uitzettingsperiode / Financieel Rendement (IRR)

Het fonds streeft naar voldoende financiële opbrengsten om het revolverende karakter in stand te houden en structureert de investeringen als zodanig. Het portfolio van het fonds kan bestaan uit investeringen in projecten die verschillen in economische toegevoegde waarde, technische beschrijving, looptijd, omvang, risico en winstgevendheid. De investeringen in projecten dienen volledig terugbetaald te worden.

Omdat de looptijden en aflossingsschema's van de te verstrekken financieringen, participaties en garanties per project worden bepaald (afgestemd op o.a. de economische en/of technische levensduur van de onderhavige investering, de financieringsbehoefte en andere relevante en gebruikelijke criteria), streeft het fonds er naar om haar middelen die in Fase I beschikbaar zijn gesteld binnen een termijn van maximaal 25 jaar, gerekend vanaf hun stortingsdatum in het fonds, ten minste één maal (inclusief inflatie) te laten revolveren.

De Investeringsstrategie is erop gericht om de middelen uit Fase II voor de eerste maal uiterlijk vóór 1 oktober 2023 volledig in projecten geïnvesteerd te hebben (lees: uitbetaald aan de eindbegunstigden), zodat aan de verantwoordingseisen uiterlijk op 31 december 2023 kan worden voldaan.

Het fonds streeft naar minimaal 50% private cofinanciering op projectniveau.

ED investeert in uw toekomst.

Mede mogelijk gemaakt door het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling van de Europese Unie en bestuurd door SVn.

1.6 Restrictie bij fondsomvang groter dan 25 miljoen euro

Zodra het fonds een volume van 25 miljoen euro heeft bereikt, geldt de restrictie dat vanaf dat moment maximaal 20% van het fondskapitaal in één, vanaf dat moment nieuw aangevraagd, project geïnvesteerd mag worden¹⁰.

1.7 Inhoudelijke scope

De projecten waarin het fonds investeert moeten passen binnen een of meer van de onderstaande brede (Europese) projectkaders:

- a. de reikwijdte van het Operationeel Programma West-Nederland 2014-2020 en daarin direct aansluiten op:
 - i. Prioriteit 2: Ondersteuning van de omschakeling naar een koolstofarme economie in alle sectoren;
 - ii. Investeringsprioriteit 4a: Bevordering van de productie en de distributie van energie uit hernieuwbare bronnen;
 - iii. Specifieke doelstelling 3: Het verkleinen van het aandeel fossiele brandstoffen in het totale energieverbruik van landsdeel West. Centraal staat daarbij 'Het realiseren van een groter aandeel aan duurzame opwekking en toepassing van restwarmte in de energiemix en de slimme toepassing van biomassa'
- b. het Haags Uitvoeringsprogramma Kansen voor West 2014 – 2020 in het bijzonder:
 - i. Spoor 1: Energieaanbod. Den Haag zet in op de ontwikkeling van alternatieven voor koolstofenergie zoals bijvoorbeeld:
 - a. Duurzame warmte (Warmte Koude opslag en Geothermie);
 - b. Zonne-energie¹¹;
 - c. Windenergie;
 - d. Warmte uit verbranding van biomassa;
 - e. Het gebruik van restwarmte.¹²
 - ii. Het gaat daarbij niet alleen om de energie (energieaanbod) zelf, maar ook om het transport daarvan. Investeringsen zijn bijvoorbeeld mogelijk in de slimme uitrol van warmte-infrastructuur. In dat kader zal het fonds ook kunnen gaan bijdragen aan de

¹⁰ *Notificatie (173) The target maximum of UDF-investments in any one project is up to 20% of the respective UDF in order to mitigate the underlying project risks through increased leverage and project portfolio diversification. However, given the pilot-character of the measure, the budget of UDFs is relatively small. Once the combined UDF's volume has attained EUR 25 million, the aforesaid 20%-limit will apply as the maximum limit (corresponding to EUR 5 million if the budget is EUR 25 million).*

¹¹ Een stand-alone Zon-PV project valt niet binnen de reikwijdte van deze Investeringsstrategie en kan daarmee niet met Fase II middelen worden gefinancierd (wel met Fase I middelen). Projecten kunnen aan Zonne-energie gerelateerd zijn en daarmee financierbaar zijn met Fase II-middelen. Bijvoorbeeld: elektriciteitsbuffering in waterstof of andere energieopslagsystemen die zijn gekoppeld aan Zon-PV danwel deel uitmaken van- en ondersteunend zijn aan een warmteproject. In die gevallen vallen die vormen van Zonne-energie wel binnen de reikwijdte van deze strategie en zijn financierbaar met Fase II middelen.

¹² Bijvoorbeeld: Het gebruikmaken van wegdek als warmtebron; waarbij in alle gevallen steeds sprake moet zijn van bewezen techniek.

ED investeert in uw toekomst.

Mede mogelijk gemaakt door het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling van de Europese Unie en bestuurd door SVn.

verbetering van de financierbaarheid van warmteprojecten in stedelijke- en glastuinbouwgebieden binnen de zuidvleugel van de Randstad.

- iii. Zon-PV projecten vallen niet binnen de kaders van de Fase II-middelen van deze Investeringsstrategie, maar kunnen wel worden gefinancierd uit de revolverende middelen van het pilotproject 2013-2016 (de hiervoor aangeduide Fase I- of ED 1 middelen).

1.8 Exit-strategie: beëindiging fonds

Ten aanzien van instandhouding- danwel beëindiging ('winding up') van het fonds is ingevolge Europese regelgeving het volgende bepaald:

- a. Ingevolgde de instandhoudingsplicht zoals verwoord in artikel 45 van de Algemene verordening (EU)1303/2013 zullen de middelen die worden terugbetaald – met inbegrip van terugbetaald kapitaal en de voordelen en andere verdiensten of opbrengsten die in een periode van ten minste 8 jaar na het verstrijken van de subsidiabiliteitsperiode zijn gegenereerd (in casu tot en met 31 december 2031) en aan steun uit EFRO kunnen worden toegeschreven – overeenkomstig de doelen van het Operationeel Programma Kansen voor West II worden gebruikt.

Dit "hergebruik" kan plaatsvinden binnen de fondsen, dan wel binnen een ander Financieringsinstrument. Dit, alleen indien een beoordeling van de marktomstandigheden aantoont dat een dergelijke investering of andere vorm van steun (bijvoorbeeld op basis van een subsidie-instrument) nodig blijft. Uiteraard zal op dat moment overleg tussen betrokken partners in de fonds – en aansluitend formele nadere besluitvorming – plaatsvinden;

- b. Indien de totale middelen dalen onder 20% van de omvang van de initiële inleg van de Kansen voor West middelen zal het fonds worden beëindigd en zullen de resterende middelen in lijn met het bepaalde in de Algemene Verordening - en naar rato van de inbreng van de vennoten in de fonds - worden teruggestort.

1.9 Fondsmanager

Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten is manager van het fonds.

2. Investeringsreglement

Projecten komen in aanmerking voor een investering van het fonds indien aan zij passen binnen de vigerende Investeringsstrategie en voldoen aan de criteria zoals opgenomen in dit Investeringsreglement.

De Fondsmanager legt elk voornemen tot het doen van een investering voor aan de Adviescommissie van het fonds. Deze Adviescommissie beoordeelt de investeringsproposities en adviseert de Fondsmanager over ondermeer de haalbaarheid van het project en de financieringsaanvraag. Het betreft geen bindend advies. De Fondsmanager kan dit advies (gemotiveerd) naast zich neerleggen.

De Fondsmanager is verantwoordelijk voor het structureren en het dagelijks beheer van het fonds. De Fondsmanager beoordeelt op een zakelijke grondslag of financieringsaanvragen passen binnen de Investeringsstrategie van het fonds en voldoen aan de financiële- en maatschappelijke rendementseisen die aan het fonds worden gesteld.

2.1 Investeringsinstrumenten van het fonds

Het fonds hanteert de volgende Financieringsinstrumenten:

- (Risicodragende) leningen
- (Risicodragende) achtergestelde leningen
- Participaties
- Garanties¹³
- Hybride vormen (bijvoorbeeld: achtergestelde converteerbare leningen of combinaties van lening(en) en participatie(s))

Rente, looptijden, aflossingsschema's en financieringsvoorwaarden van te verstrekken financieringen worden door de Fondsmanager per project bepaald.

2.2 Doelgroep

Het fonds investeert uitsluitend in rechtspersonen, coöperatieve verenigingen en commanditaire vennootschappen. Het fonds investeert niet in private personen.

2.3 Geografische reikwijdte

Het fonds heeft na de kapitaalsuitbreiding in Fase II meerdere geografische doelbereiken. Dit komt doordat de fondsmiddelen uit verschillende Uitvoeringsprogramma's afkomstig zijn. De Fondsmanager alloceert en bewaakt de betreffende bedragen en budgetten binnen de kaders van de Investeringsstrategie. De middelen uit Fase I kunnen worden ingezet binnen de gemeentegrenzen van Den Haag. De Fase II middelen kunnen worden ingezet deels in de gehele provincie Zuid-Holland en deels binnen, of direct grenzend aan (en met een doorslaggevende impact op) de gemeente Den Haag.

¹³ Garanties zullen door niet eerder worden verstrekt door het fonds dan nadat de fondsmanager vooraf schriftelijke afstemming heeft gehad met de Management Autoriteit; aan welke afstemming op basis van (EU) regelgeving voorwaarden kunnen zijn verbonden.

ED investeert in uw toekomst.

Mede mogelijk gemaakt door het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling van de Europese Unie en bestuurd door SVn.

2.4 (Europese) regelgeving

Projecten moeten voldoen aan de algemeen geldende rechtsbeginselen, de geldende wet- en regelgeving en de duurzaamheidstoets op de elementen: “People, Planet and Profit”. Die laatste toets houdt in dat projecten aantoonbaar, positief, duurzaamheid en lokaal moeten bijdragen aan de verbetering van de leefbaarheid.

Het fonds is gevoed met geld vanuit een Europees structuurfonds (EFRO). De Europese middelen brengen een aantal ‘harde’ project- en fondscriteria met zich mee, die deze Investeringsstrategie mede bepalen. De Investeringsstrategie- en het reglement neemt ondermeer de voorwaarden en bepalingen van het betreffende Besluit op de Staatssteunnotificatie in acht.

Daarnaast is (specifieke) Europese wet- en regelgeving omtrent financieringsinstrumenten van toepassing op het gehele fonds, zowel tijdens als na afloop van de subsidieperiode (waaronder begrepen, maar niet beperkt tot de Verordeningen EC 1303/2013 art. 37 t/m 46 en EC 480/2014 art. 6 t/m 14).

2.5 Inhoudelijke scope

Voor projecten die (mede) vanuit het fonds worden gefinancierd, gelden kaders van het Operationeel Programma Kansen voor West II 2014-2020 en het Haags Uitvoeringsprogramma Kansen voor West 2014 - 2020.

Projecten moeten aansluiten op het in de Investeringsstrategie genoemde beleid van de provincie Zuid-Holland en de gemeente Den Haag. De focus van het fonds komt vooral te liggen op de aanbodzijde van hernieuwbare warmte en restwarmteprojecten (al dan niet verbonden met een warmtetransportnet).

2.6 Aantoonbaar marktfalen

De in aanmerking komende projecten dienen te beschikken over een duidelijke commerciële ratio maar het risicoprofiel is voor de private sector niet acceptabel door bijvoorbeeld vraag-, technische risico's of een lange terugverdientijd (marktfalen).

De aanvrager moet tot tevredenheid van de Fondsmanager aantonen dat hij/zij redelijke inspanningen heeft verricht om maximale financiering tegen marktvoorwaarden te verkrijgen. Bij zijn/haar projectplan moet de aanvrager zowel de rentabiliteit, de terugbetalingscapaciteit als het marktfalen aantonen. Uit de aanvraag moet de levensvatbaarheid van het project met-, en zonder de investering(en) uit het fonds blijken.

2.7 Aantoonbaar maatschappelijk rendement (ERR)

Het project moet beschikken over een aantoonbare maatschappelijke meerwaarde (External Rate of Return, ERR). De Fondsmanager beoordeelt de ERR van een project onder meer in relatie tot de in de Investeringsstrategie genoemde Outputindicatoren.

2.8 Aantoonbaar financieel rendement (IRR)

Het project moet aantoonbaar opbrengstpotentieel en financieel rendement (Internal Rate of Return, IRR) hebben, onderbouwd met een economisch en technisch goed businessmodel. De investeringen moeten naar het oordeel van de Fondsmanager zodanig zijn gestructureerd dat de financiële opbrengsten voldoende zijn om het revolverende karakter van het fonds in stand te houden. De investeringen in de projecten dienen volledig te worden terugbetaald.

Bij het te hanteren rendement en de voorwaarden op projectniveau wordt door de Fondsmanager steeds rekening gehouden met de vraag of er sprake is van marktfalen en de staatssteunregels zoals die ondermeer voortvloeien uit de Staatssteunnotificatie.

2.9 Economische duurzaamheid en impact van projecten

De economische duurzaamheid en impact van projecten zal door de Fondsmanager ondermeer worden gebaseerd op een door de aanvrager te verstrekken kosten/baten analyse, opgaves van de bijdragen aan relevante impactindicatoren, het potentieel voor het aantrekken van extra financiering uit andere openbare en particuliere bronnen en mogelijkheden voor het aantrekken van investeerders in andere projecten die economische of sociale synergiën kunnen creëren.

2.10 Financiële levensvatbaarheid

Het project moet financieel levensvatbaar zijn en beschikken over een economisch en technisch goed businessmodel. De Fondsmanager beoordeelt voor elke investeringsaanvraag de financiële levensvatbaarheid van het project, de noodzaak van sub-commerciële investeringen vanuit het fonds (soliditeit en financiële duurzaamheid) en de robuustheid van de financieringsstructuur. Het bestaan van een per saldo positieve project cashflow over de looptijd van de investering is een financiële basisvereiste.

2.11 Projectrealisatie-eis

Voor de in aanmerking komende projecten moet informatie beschikbaar zijn die inzicht geeft over de geplande ontwikkelingen, bijvoorbeeld over de status van benodigde vergunningen. De aanvrager moet aantonen dat het betreffende project daadwerkelijk gerealiseerd kan worden.

2.12 Overige voorwaarden

Verder geldt dat:

- het fonds investeert alleen in nog niet-gestarte projecten zoals omschreven in het Besluit op de Staatssteun¹⁴;

¹⁴ (144) *Investments may only be made in non-started UDPs, i.e. if the beneficiary has submitted his proposal for UDF funding before the start of work on the project. As pointed out in the Guidelines on National Regional Aid for 2007-2013 the notion of 'start of work' will mean either the start of construction work or the first legal commitment in a specific project, excluding preliminary*

ED investeert in uw toekomst.

Mede mogelijk gemaakt door het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling van de Europese Unie en bestuurd door SVn.

- in een project maximaal 50% risicodragend wordt geparticipeerd in de vorm van aandelenkapitaal (en binnen de gestelde Richtsnoeren inzake risicokapitaal);
- garanties tot maximaal 75% van de investering worden verstrekt.

2.13 Beoordelingscriteria

Het fonds hanteert bij de beoordeling van de investeringspropositie tenminste de navolgende criteria:

- 1) de mate waarin de propositie past binnen de doelstellingen van de Investeringsstrategie en in het bijzonder het Operationeel Programma Kansen voor West II 2014-2020;
 - a. de aantoonbare bijdragen in de doelstellingen langs de Prioritaire As 2 (Koolstofarme economie);
 - b. de kwaliteit van de businesscase;
 - c. de kwaliteit van de aanvraag en de aanvrager;
 - d. de mate waarin het project bijdraagt aan duurzame ontwikkeling. Het gebruik van hernieuwbare energiebronnen draagt daar in hoge mate aan bij¹⁵;
- 2) De criteria van het Haagse co-financieringsfonds:
 - a. Aansluiting inhoudelijke ambities en kernthema's actuele coalitieakkoord;
 - b. Innovatief;
 - c. Positief effect op arbeidsmarkt, regionale/lokale economie, Haagse samenleving, zichtbaarheid in de stad;
- 3) de specifieke beoordelingscriteria (naar het oordeel van de Fondsmanager):
 - a. is er een duidelijke maatschappelijke meerwaarde van het project;
 - b. is er sprake van marktfalen;
 - c. is er aantoonbaar voldoende financieel rendement en opbrengstpotentieel van het project, onderbouwd met een economisch en technisch goed businessmodel;
- 4) Specifieke kaders vanuit de Staatssteunnotificatie SA.34660 (2012/N)

De Fondsmanager neemt zijn investeringsbeslissing op basis van financiële criteria, zoals interne rentabiliteit, terugbetalingsperiode/looptijd financiering, cashflow profiel, beschikbaarheid en vorm van onderpand, overige zekerheden, voorwaarden en andere financiële indicatoren zoals gebruikelijk bij kredietanalyses.

2.14 (bijzonder) beheer

Bij een slecht betaalgedrag door een eindontvanger worden in principe dezelfde maatregelen en acties door de Fondsmanager ondernomen als gebruikelijk zijn bij reguliere (bancaire) financieringen. De Fondsmanager draagt zelfstandig zorg voor het bijzonder beheer en zal (zodig) advies vragen bij de Adviescommissie van het fonds.

feasibility studies. The Dutch authorities confirm that, in line with the SF Regulations, re-financing acquisitions or existing participations in UDPs, i.e. replacement investment, is excluded.

¹⁵ Operationeel Programma Kansen voor West II, pagina 37.

Indien aflossingen onverhoopt oninbaar zijn, komen die afboekingen ten laste van het fondskapitaal, onverminderd het recht dat de Fondsmanager eventueel kan doen gelden op terugvordering(en) ten gunste van het fonds.

2.15 Uitsluitingen

Het fonds kent geen investering toe aan:

1. projecten die actief zijn in of gekoppeld aan activiteiten zoals genoemd in artikel 1, lid 2 van verordening (EG) 800/2008 (activiteiten in verband met uitvoer naar derde landen of lidstaten¹⁶), steun rechtstreeks gekoppeld aan de uitgevoerde hoeveelheden, de oprichting en exploitatie van een distributienet of de andere lopende uitgaven in verband met uitvoer alsmede steun die afhangt van het gebruik van binnenlandse plaats van ingevoerde goederen;
2. ondernemingen in de scheepsbouw, de kolen, de synthetische vezels, de ijzer- en staalindustrie en landbouw- en visserij;
3. projecten waarvoor een procedure aanhangig is bij de Commissie;
4. "een onderneming in moeilijkheden" in de zin van hoofdstuk 2 van de communautaire richtsnoeren inzake staatssteun voor reddings- en herstructureringssteun aan ondernemingen in moeilijkheden.
5. creatie of ontwikkeling van financiële instrumenten zoals lening- en garantiefondsen of herfinanciering van al afgeronde acquisities of herfinanciering van participaties in stedelijke projecten.

Bovendien komen de volgende investeringen niet in aanmerking: debetrente, ontmanteling van kerncentrales en terugvorderbare BTW.

¹⁶ (150) *No investment will be granted to UDPs which are active in any of the sectors or is linked to any of the activities specified in Article 1(2) of Regulation (EC) 800/2008, i.e. aid to export-related activities towards third countries or Member States, namely aid directly linked to the quantities exported, to the establishment and operation of a distribution network or to the other current expenditure linked to export activity as well as aid contingent upon the use of domestic in preference to imported goods.*

ED investeert in uw toekomst.

Mede mogelijk gemaakt door het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling van de Europese Unie en bestuurd door SVn.